

Põhikooli riigieksamid

Järgmisel kevadel esimest korda ühtsete küsimuste ja hindamiskriteeriumidega korraldatavad põhikoolide lõpueksamid on sisuliselt riigieksamid, kuigi haridusametnikud neid veel nõnda ei nimeta.

Seni on koolides toimunud süsteem: ise õpetan, ise koostan eksamiküsimused ja ise hindan. Nõnda on põhikooli ehk üheksanda klassi lõpetajatel väga erinev teadmiste tase – ühe kooli viis võib teises koolis olla nõrgapoolne kolm. Novembris haridusministeeriumist koolidesse jõudev eksamiinfo määrab ära, mida peab iga kohustusliku põhihariduse saanu teadma.

Töenäoliselt hakkavad lõpueksamid juba sel aastal mängima 14–15-aastaste noorte elus sama suurt rolli kui riigieksamid abiturientide puhul. Ilmselt hakkavad parimad keskkoolid uusi õpilasi just nende eksamite tulemuste põhjal välja valima. Seni on eliitkoolid oma kolleegide pandud hindeid umbusaldanud ning igaks juhuks ise noored katsetel üle vaadanud.

Lisaks õpilasi valivatele keskkoolidele võivad uuest eksamitest ka kutsekoolid, sest praegusel haridusedetabelite ajastul on nõrkade eksamihinnetega noortel raske

MALLE PAJULA

Eesti Päevaleht

keskkooli pääseda. Samas virelevad mitmed maa-kutsekoolid õpilaste nap-puse ja pideva sulgemis-ohu tõttu. Kui kõrghariduseks võimetud noored juba pärast põhikooli ametit õppima lähevad, kulub riigil ka varasemast vähem raha, sest seni kiputi ametikooli minema alles pärast kolme-

aastast keskkoolipingi nühkimist.

Kindlasti on tänavused eksamid paljude koolide jaoks väga valus kogemus, sest varem pole nad oma taset teistega võrdsetel eksamitel kontrollida saanud. Samuti selguvad eksamite järel õpetajad, kes on enda vigade peitmiseks või kooli maine parandamiseks aastaid lõpetajaid ülehinnanud.

Ilmselt hakatakse ka sel kevadel eksamihinnete põhjal koolide edetabeleid tegema. Neis olevad keskmised näitajad on abiturientide omadest veel trööstitumad, sest põhikooli ju enamasti õpilasi ei valita.

Põhikooli eksamitel pole erinevalt abiturientide riigieksameist karme turvameetmeid ega ranget hindamiskontrolli. Loodetavasti ei tähenda see, et mõnes koolis paremaks olemise nimel küsimusteümbrik varem lahti lõigatakse ning õiged vastused ette sosistatakse.